Lietas Nr. C04463011
Lietas arhīva Nr. CA-0126-17/26

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2017.gada 3.janvārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Žanete Žimante,
tiesneses Marika Bebriša un Dzintra Zvaigznekalna-Žagare,
ar sekretāri Ievu Biti,
piedaloties prasītāja SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" pilnvarotam pārstāvim /pers. D/,
atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" prasībā pret /pers. E/ par parāda piedziņu sakarā ar /pers. E/ apelācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 9.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa.

2011.gada 4.oktobrī AS „Latvijas Krājbanka" (turpmāk - Banka) Rīgas apgabaltiesā cēla prasību pret /pers. E/ (turpmāk – Atbildētāja) par parāda piedziņu, lūdzot tiesu: piedzīt no Atbildētājas par labu Bankai no 2006.gada 28.augusta Aizdevuma līguma Nr.RC00-06-A-098 (turpmāk – 1.Aizdevuma līgums) izrietošo parādu LVL 1'504'072,05, ko veido neatmaksātā aizdevuma pamatsumma LVL 1'449'706,35, procenti par aizdevuma lietošanu no 2010.gada 6.decembra līdz 2011.gada 1.maijam LVL 18'606,28 un likumiskie procenti par laiku no 2011.gada 2.maija līdz 2011.gada 27.septembrim LVL 35'759,42; 2) piedzīt no Atbildētājas par labu Bankai no 2003.gada 4.augusta Aizdevuma līguma Nr.RC00-03-080 (turpmāk – 2.Aizdevuma līgums) izrietošo parādu LVL 272'167,32 apmērā; 3) atzīt Bankas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no Atbildētājas likumiskos 6 % gadā no piespriestās, bet nepiedzītās no 1.Aizdevuma līguma izrietošās pamatsummas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 1.Aizdevuma līgumu Banka Atbildētājai izsniedza aizdevumu 1'750'000 *euro* apmērā. Par šī aizdevuma lietošanu Atbildētāja apņēmās maksāt procentus – 6,71 % gadā, kas sastāv no nemainīgās daļas 3,5 % gadā un mainīgās daļas, un par maksājumu termiņa pārkāpumu maksāt līgumsodu- 0,1 % dienā no termiņā neatmaksātās aizdevuma un termiņā nesamaksāto procentu summas. Aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņš noteikts 2008.gada 24.augusts. Turpmāk, vienojoties par grozījumiem 1.Aizdevuma līgumā, kavētie procenti un līgumsods tika kapitalizēti, nosakot neatmaksātā aizdevuma summu uz 2009.gada 29.decembri 1'866'555,39 *euro*, mainot aizdevuma atmaksas kārtību, procentu apmēru par aizdevuma lietošanu un to samaksas kārtību, kā arī pagarinot aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņu līdz 2011.gada 24.augustam. No 1.Aizdevuma līguma izrietošo Atbildētājas saistību izpildes nodrošināšanai 2006.gada 28.augustā tika noslēgti hipotēkas līgumi Nr.RC00-06-A-098/1, Nr.RC00-06A-098/2, Nr.RC00-06-A-098/3 un Nr.RC00-06A-098/4, 2009.gada 29.maijā- hipotēkas līgums Nr.RC00-06-A098/5, bet 2009.gada 29.decembrī- hipotēkas līgums Nr.RC00-06-A-098/6.

Saskaņā ar 2.Aizdevuma līgumu Atbildētājai izsniegts aizdevums LVL 245'000 apmērā. Par šī aizdevuma lietošanu Atbildētāja apņēmās maksāt procentus - 8,20 % gadā, kas sastāv no nemainīgās daļas 4,38 % gadā un mainīgās daļas, un par maksājumu termiņa pārkāpumu maksāt līgumsodu 0,1 % dienā no termiņā neatmaksātās aizdevuma un termiņā nesamaksāto aizdevuma procentu summas. Aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņš noteikts 2013.gada 27.augusts. Turpmāk, vienojoties par grozījumiem 2.Aizdevuma līgumā, kapitalizējot kavētos procentus un līgumsodu, kopējā aizdevuma summa uz 2009.gada 29.decembri noteikta LVL 375'687,28, mainot aizdevuma atmaksas kārtību, procentu apmēru par aizdevuma lietošanu un to samaksas kārtību, kā arī nosakot aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņu līdz 2010.gada 24.septembrim. No 2.Aizdevuma līguma izrietošo Atbildētājas saistību izpildes nodrošināšanai 2003.gada 4.augustā tika noslēgts hipotēkas līgums Nr.RC00-03-080/5, 2005.gada 12.septembrī- hipotēkas līgums Nr.RC00-03-080/7, 2009.gada 29.decembrī- hipotēkas līgums Nr.RC00-03-080/8.

Ņemot vērā, ka Atbildētāja nepildīja 1.Aizdevuma līgumā paredzētas saistības, Banka izmantoja pielīgtās tiesības un ar 15.04.2011. brīdinājumu Nr.06-3-2/2130 pieprasīja Atbildētājai 15 dienu laikā no brīdinājuma saņemšanas izpildīt savas saistības, jeb neizpildes gadījumā Banka atzīs, ka 2011.gada 2.maijā ir atkāpusies no 1.Aizdevuma līguma un Atbildētājas parāds šai dienā ir 2'083'577,62 *euro* jeb LVL 1'464'346,68. Brīdinājuma izsniegšanu Atbildētājai apliecina zvērināta tiesu izpildītāja 2011.gada 15.aprīļa akts Nr.188. Atbildētāja savas saistības brīdinājumā norādītājā termiņā neizpildīja.

Ņemot vērā, ka 2010.gada 24.septembrī iestājās 2.Aizdevuma līgumā paredzēto Atbildētājas saistību pilnīgas izpildes termiņš, bet Atbildētāja tās neizpildīja, Banka 2011.gada 15.aprīlī Atbildētājai izsniedza brīdinājumu Nr.06-3-2/2131, pieprasot Atbildētājai saistības LVL 422'567,32 apmērā izpildīt līdz 2011.gada 20.aprīlim. Arī šī brīdinājuma izsniegšanu Atbildētājai apliecina zvērināta tiesu izpildītāja 2011.gada 15.aprīļa akts Nr.188. Atbildētāja savas saistības brīdinājumā norādītājā termiņā neizpildīja.

Atbildētājas parāds, kas izriet no 1.Aizdevuma līguma, pēc aprēķina uz 2011.gada 27.septembri, sastāda 2'140'101,72 *euro*, ko veido neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 2'062'746,30 *euro,* procenti par aizdevuma lietošanu no 2010.gada 6.decembra līdz 2011.gada 1.maijam 26'474,35 *euro* un likumiskie procenti par laiku no 2011.gada 2.maija līdz 2011.gada 27.septembrim 50'881,08 *euro*. Savukārt, no 2.Aizdevuma līguma izrietošās Atbildētājas parādsaistības ir LVL 272'167,32, ņemot bezstrīdus piespiedu piedziņas procesā atgūto naudas summu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1278., 1279., 1381., 1304., 1403., 1470., 1478., 1483., 1587., 1590., 1753., 1756.pantu, 1765. un 1943.pantu.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesā nav iesniegusi.

2014.gada 2.jūlijā tiesa nolēma prasītāju- Banku, aizstāt ar SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" (turpmāk – Prasītājs).

2014.gada 9.jūlijā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, kā pirmās instances tiesa, nosprieda prasību apmierināt daļēji: piedzīt no

Atbildētājas par labu Prasītājam galveno parādu pēc 1.Aizdevuma līguma 2’062’746,30 *euro* un tiesas izdevumus 4’450,91 *euro*; noteikt Prasītājam tiesības saņemt no Atbildētājas 6 % gadā no neatmaksātā galvenā parāda 2’062’746,30 *euro*, sākot ar 2011.gada 4.oktobri līdz sprieduma izpildes (izsoles) dienai; pārējā daļā prasību noraidīt.

Pirmās instances tiesa spriedumā atsaucās uz Civillikuma 1587., 1590., 1592., 1934.pantu, Civilprocesa likuma 92. un 93.pantu.

Vērtējot prasību daļā par Atbildētājas parādu, kas izriet no 1.Aizdevuma līguma, tiesa konstatēja, ka lietas materiāliem pievienotajā Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2014.gada 7.aprīļa Ekspertu atzinumā “Par komisijas rokraksta ekspertīzes veikšanu” (turpmāk – Atzinums), kas veikts kriminālprocesa Nr.11410070613 (par iespējamām krāpnieciskā rakstura darbībām no AS “Latvijas Krājbanka” amatpersonu puses attiecībā pret Atbildētāju) ietvaros, eksperti atzina, ka 1.Aizdevuma līgumā parakstu Atbildētājas vārdā, iespējams, ir izpildījusi pati Atbildētāja, taču izlemt jautājumu kategoriskā formā nav iespējams. Ņemot vērā, ka no Atzinuma nav viennozīmīgi izdarāms secinājums, ka Atbildētāja parakstījusi 1.Aizdevuma līgumu un šo apstākli neapliecina citi lietas materiālos esoši pierādījumi, tiesa atzina, ka tiesas rīcībā nav pārliecinošu pierādījumu par to, ka Atbildētāja ar savu parakstu būtu apliecinājusi pušu saistības pēc 1.Aizdevuma līguma, tādējādi paužot savu piekrišanu 1.Aizdevuma līgumā norādītām saistībām. Bez tam tiesa konstatēja, ka lietā iesniegtie rakstveida pierādījumi: 2013.gada 30.maija speciālista atzinums Nr.305 (“?????????? ???????????”) un 2014.gada 27.janvāra speciālistu atzinums Nr.271 (“?????????? ?????????????”), satur ziņas par to, ka parakstus Atbildētājas vārdā 2006.gada 28.augusta Hipotēkas līgumā Nr.RC00-06-A-098/1, 2006.gada 28.augusta Hipotēkas līgumā Nr.RC00-06-A-098/2, 2006.gada 28.augusta Hipotēkas līgumā Nr.RC00-06-A-098/3, 2006.gada 28.augusta Hipotēkas līgumā Nr.RC00-06-A-098/4, kā arī nostiprinājuma lūgumos zemesgrāmatai par hipotēkas nodibināšanu, pamatojoties uz hipotēkas līgumiem Nr.RC00-06-A-098/2 un Nr.RC0006-A-098/4, nav izpildījusi Atbildētāja, bet gan kāds cits. Tiesa atzina, ka šie apstākļi rada papildus šaubas par 1.Aizdevuma līguma tiesiskumu un Atbildētājas piekrišanu šai līgumā noteiktajām saistībām.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa nekonstatēja pamatu atzinumam, ka 1.Aizdevuma līgums rada Atbildētājai Civillikuma 1587.pantā paredzētās sekas, bet gan atzina, ka uz Atbildētāju, kā aizņēmēju, gulstas Civillikuma 1934.pantā paredzēts pienākums atdot tādu pat summu, kādu saņēma.

Tiesa atzina, ka lietā iesniegtie izraksti no Atbildētājas konta bankā, apliecina Prasītāja norādīto, ka Atbildētājai tika izmaksāta naudas summa 2’062’746,30 *euro* apmērā. Tiesa konstatēja, ka šai izrakstā naudas izmaksa Atbildētājai pamatota ar 1.Aizdevuma līgumu. Tiesa lietas materiālos nekonstatēja pierādījumus tam, ka Atbildētāja minēto naudas summu bankai būtu atdevusi (saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu tas, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo). Līdz ar to tiesa atzina, ka, atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, ir iestājies Atbildētājas pienākums atmaksāt Prasītājam aizdevumu 2’062’746,30 *euro* apmērā, kas Atbildētājai izsniegts, pamatojoties uz 1.Aizdevuma līgumu.

Attiecībā uz prasību daļā par līgumisko un likumisko procentu piedziņu pēc 1.Aizdevuma līguma, tiesa atsaucās uz Civillikuma 1753., 1754., 1756.pantu un secināja, ka šie prasījumi ir noraidāmi. Norādīja, ka, atbilstoši iepriekš nodibinātajam, tiesas rīcībā nav pārliecinošu pierādījumu tam, ka Atbildētāja ar savu parakstu būtu apliecinājusi pušu saistības pēc 1.Aizdevuma līguma, tādējādi paužot savu piekrišanu šādām ar līgumu nodibinātām saistībām. Pie šādiem apstākļiem tiesai nav pamata konstatēt, ka prasījums par līgumisko procentu piedziņu pamatots uz tiesisku darījumu, kas saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu izvirzīts kā priekšnoteikums pienākumam maksāt procentus. Savukārt, prasības pieteikumā norādītu likumisko procentu piedziņai tiesai nav pamata, jo netiek konstatēta pielīgta atkāpšanās no līguma tiesība un līdz ar to nav konstatējama arī tiesība pēc atkāpšanās no līguma līgumisko procentu vietā prasīt likumiskos procentus.

Norādot uz to, ka atbilstoši Civillikuma 1943.pantam iestājies Atbildētājas pienākums atmaksāt Prasītājam neatmaksātā aizdevuma pamatsummu 2’062’746,30 *euro* apmērā, atsaucoties uz Civillikuma 1765.pantu (procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā; ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā) un Civilprocesa likuma 195.pantu (spriedumā par naudas summas piedziņu norādāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus), tiesa atzina, ka pastāv pamats noteikt Prasītājam tiesības saņemt no Atbildētājas 6% no gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 2’062’746,30 *euro*, sākot ar 2011.gada 4.oktobri līdz sprieduma izpildes (izsoles) dienai.

Izvērtējusi prasību daļā par parāda piedziņu pēc 2.Aizdevuma līguma, tiesa konstatēja, 2.Aizdevuma līgums starp Atbildētāju un Banku noslēgts 2003.gada 4.augustā un saskaņā ar to Atbildētājai izsniegts aizdevums LVL 245’000 apmērā, pa daļām pārskaitot to uz Atbildētājas norēķinu kontu. Par šī aizdevuma lietošanu Atbildētāja apņēmās maksāt procentus – 8,20 % gadā, kas sastāv no nemainīgās daļas 4,38 % gadā un mainīgās daļas – 3 mēnešu starpbanku kredītu procentu likmju indeksa RIGIBOR vērtības 2003.gada 24.jūlijā. Par termiņā neatmaksātu aizdevumu un par termiņā nesamaksātiem aizdevuma procentiem Atbildētāja apņēmās maksāt līgumsodu 0,1 % dienā, ko aprēķina no termiņā neatmaksātās aizdevuma un termiņā nesamaksāto aizdevuma procentu summas. Aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņš noteikts līdz 2013.gada 27.augustam. 2005.gada 12.septembrī, 2005.gada 14.septembrī, 2008.gada 15.decembrī, 2009.gada 13.janvārī, 2009.gada 19.janvārī, 2009.gada 29.maijā un 2009.gada 29.decembrī noslēgtas vienošanās par grozījumiem 2.Aizdevuma līgumā, palielinot aizdevuma summu, kapitalizējot kavētos un uzkrātos procentus un līgumsodu, vienlaikus nosakot kopējā aizdevuma summu uz 2009.gada 29.decembri LVL 375’687,28, mainot aizdevuma atmaksas kārtību, procentu apmēru par aizdevuma lietošanu un to samaksas kārtību, kā arī nosakot aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņu līdz 2010.gada 24.septembrim. No iesniegtā parāda aprēķina, kas attiecas uz 2.Aizdevuma līgumu, tiesa konstatēja, ka uz 2010.gada 24.septembri aizdevuma pamatsumma dzēsta. Ņemot to vērā, tiesa atzina, ka nav pamata prasījuma par neatmaksātā bankas aizdevuma, un secīgi arī procentu par naudas lietošanu piedziņu pēc 2.Aizdevuma līguma. Bez tam tiesa konstatēja, ka Banka jau guvusi apmierinājumu savam prasījumam no 2.Aizdevuma līguma izrietošajām saistībām saistību bezstrīdus izpildes kārtībā. Pie šādiem apstākļiem Bankas tiesību pārņēmēja- Prasītāja, prasību pret Atbildētāju par parāda piedziņu pēc 2.Aizdevuma līguma tiesa atzina par noraidāmu.

Vadoties no Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas, tiesa secināja, ka no Atbildētājas par labu Prasītājam piedzenama samaksātā valsts nodeva 4’450,91 *euro* apmērā.

Vadoties no Civilprocesa likuma 204.^{1}panta, tiesa Atbildētājai noteica 10 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

2014.gada 21.augustā tiesā saņemta Atbildētājas apelācijas sūdzība, kurā norādīts, ka pirmās instances tiesas spriedums tiek pārsūdzēts daļā, ar kuru apmierināts prasījums par aizdevuma piedziņu 2’062’746,30 *euro* apmērā, piedzīti tiesas izdevumi 4’450,91 *euro* apmērā un noteiktas Prasītāja tiesības, sākot ar 2011.gada 4.oktobri līdz sprieduma izpildes (izsoles) dienai, saņemt no Atbildētājas 6 % gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 2’062’746,30 *euro*. Apelācijas instances tiesai lūgts prasību noraidīt pilnībā.

Apelātore/Atbildētāja atsaucas uz Civillikuma 1592.pantu (neviens līgums, kas veicina kaut ko pretlikumīgu, netikumīgu vai negodīgu, nesaista), Kredītiestāžu likuma 185.panta 1.^{1}daļu (lai gūtu maksimālu ienākumu no kredītiestādes aktīvu pārdošanas, administrators var likumā noteiktajā kārtībā īstenot kredītiestādes uzņēmuma pāreju), Kredītiestāžu likuma 59.^{2}panta pirmo daļu (kredītiestādes uzņēmuma vai tā daļas, tajā skaitā filiāles, nodalāmas mantas kopuma, aktīvu vai saistību kopuma vai ar kredītiestādes klientiem noslēgto tipveida līgumu kopuma (turpmāk - kredītiestādes uzņēmums) pārejai citas personas īpašumā vai lietošanā nepieciešama Finanšu un kapitāla tirgus komisijas atļauja).

Atbildētāja par pareizu atzīst pārsūdzētajā spriedumā konstatēto, ka 1.Aizdevuma līguma noteikumi Atbildētājai nav saistoši, jo Atbildētāja šo

līgumu nav parakstījusi, ka naudas summa tika pārskaitīta Atbildētājai, ka Atbildētājai nav saistoši hipotēkas līgumi, jo Atbildētāja tos nebija parakstījusi. Līdz ar to starp Banku un Atbildētāju nebija izveidojušās rakstveida aizdevuma līguma saistības un nebija izveidojušās rakstveida hipotekārā aizdevuma saistības. Taču nav pareizs tiesas secinājums, ka Bankas celto prasību bija pamats apmierināt par labu Bankas darījuma partnerim- Prasītājam, jo Prasītājs nemaz nebija pārņēmis prasījuma tiesības pret Atbildētāju.

2013.gada 23.augustā starp Banku un Prasītāju noslēgts Uzņēmuma pārejas līgums par Bankas korporatīvo kredītu, hipotekāro kredītu, studiju/studējošo kredītu, kā arī patēriņa kredītu kredītportfeli, kas Bankas un Prasītāja ieskatā paredz, ka visas saistības un prasījuma tiesības pret Atbildētāju, t.sk. pamatparāda, procentu, līgumsoda un tiesas izdevumu prasījums, esot nodots Prasītājam. Saskaņā ar Uzņēmuma pārejas līgumu Prasītājs pārņēma vienīgi uzņēmumu, kurā ietilpst korporatīvo kredītu, hipotekāro kredītu, studiju/studējošo kredītu, kā arī patēriņa kredītu kredītportfelis. Kā jau norādīts, tiesiskās attiecības starp Atbildētāju un Banku nemaz nebija hipotekārais kredīts un starp pusēm nepastāvēja rakstveida aizdevuma līgums. Bankai uz likuma pamata bija tiesības atprasīt no Atbildētājas pārskaitīto naudas summu. Šādas prasījuma tiesības, kas varētu izrietēt no ārpus rakstveida līguma pastāvošām saistībām, nebija un nevarēja būt iekļautas Uzņēmuma pārejas līgumam pielikumā pievienotajā rakstveida līgumu sarakstā un nekad tā arī netika nodotas Prasītājam ne ar Uzņēmuma pārejas līgumu ne ar kādu citu dokumentu.

Bez tam lieta nevarēja tikt izšķirta par labu Prasītājam, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 85.panta otro daļu un 95.pantu 2014.gada 3.februāra pilnvara, kura, iespējams, izsniegta pie notāres Kitijas Garās, nevar būt pierādījums lietā, jo Prasītāja iespējamajam pārstāvim nav tiesību apliecināt šādu notariālu pilnvaru. Tādējādi Lindorf Oy un tā pārstāvei nebija iesniegts tiesai likumā noteiktajā kārtībā noformēts pilnvarojums. Tāpat nevarēja būt par pierādījumu lietā Lindorf Oy pārstāvju parakstītie dokumenti par līgumtiesisko attiecību un procesuālo tiesību pārņemšanu, piemēram, 2014.gada 14.marta apliecinājums, jo nav lietas materiālos likumā noteiktā kārtībā noformētu un iesniegtu pierādījumu, ka pārstāvim būtu tiesības parakstīties Lindorf Oy vārdā.

Līdz ar to Prasītājs, pretēji Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai, nepierādīja savu prasījumu pamatotību. Savukārt Civillietu tiesas kolēģija nepareizi pieļāva Baltics Credit Solutions Latvia kā Bankas procesuālo tiesību pārņēmēja pielaišanu lietā un kļūdaini piedzina no Atbildētājas par labu Prasītājam naudas līdzekļus.

Ņemot vērā, ka prasība ir noraidāma pilnā apjomā, nav pamata piespriest no Atbildētājas par labu Prasītājam procentus un tiesāšanās izdevumus.

Prasītājs apelācijas kārtībā pirmās instances tiesas spriedumu nepārsūdzēja, rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību neiesniedza, bet 2015.gada 5.oktobrī tiesā saņemts Prasītāja pieteikums par tiesas sprieduma atcelšanu sakarā ar to, ka tiesa pieņēma, pievienoja lietai un spriedumā atsaucās uz dokumentiem svešvalodā, kas nav tulkoti valsts valodā atbilstoši Civilprocesa likuma prasībām.

Prasītāja pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja uz tajā norādītā pamata, apelācijas sūdzību neatzina. Norādīja, ka pirmās instances tiesa, pievienojot lietai un spriedumā atsaucoties uz dokumentiem, kas iesniegti svešvalodā bez tulkojuma valsts valodā, pārkāpa procesuālo tiesību normas par tiesvedības valodu, kas rada Civilprocesa likuma 427.panta pirmās daļas 3.punktā paredzētu pamatu sprieduma atcelšanai un lietas nosūtīšanai jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā.

Atbildētāja- apelācijas sūdzības iesniedzēja, uz tiesas sēdi neieradās. 2016.gada 19.decembrī tiesā saņemts Atbildētājas iesniegums ar lūgumu lietas izskatīšanu atlikt (lietas 165.lapa). Izvērtējusi Atbildētājas lūgumu, nekonstatējot Civilprocesa likuma 209.pantā paredzētu pamatu lietas izskatīšanas atlikšanai, Civillietu tiesas kolēģija nolēma izskatīt lietu bez Atbildētājas klātbūtnes.

Motīvu daļa.

Civillietu tiesas kolēģija, noklausījusies Prasītāja pārstāvja sniegtos paskaidrojumus tiesas sēdē, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošus pierādījumus, secina, ka prasījums par 2’062’746,30 *euro* piedziņu ir apmierināms.

Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka, vadoties no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas, iesniegtās apelācijas sūdzības robežās tā izšķir pušu strīdu vien par Atbildētājas pienākumu atlīdzināt Prasītājam galveno parādu 2’062’746,30 *euro* apmērā un tiesas izdevumus 4’450,91 *euro* apmērā, kā arī par Prasītāja tiesībām saņemt no Atbildētājas 6 % gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 2’062’746,30 *euro*, sākot ar 2011.gada 4.oktobri līdz sprieduma izpildes (izsoles) dienai. Pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru Prasītāja prasījumi noraidīti, vērtēti netiek, jo apelācijas kārtībā pirmās instances tiesas spriedums šai daļā nav pārsūdzēts.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 413.panta pirmajai daļai, 416.panta pirmās daļas 5.punktam un 424.pantam, pirmās instances tiesas sprieduma pareizība apstrīdama, vienīgi iesniedzot apelācijas vai pretapelācijas sūdzību. Tā kā Prasītājs pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas kārtībā nav pārsūdzējis, Prasītāja iebildumi pret sprieduma pareizību Civilprocesa likuma 426.panta izpratnē apelācijas instances tiesai nevar būt saistoši. Turklāt, Civillietu tiesas kolēģija ņem vērā, ka pirmās instances tiesas spriedumā atsauce uz dokumentiem svešvalodā saistīta ar hipotēkas nodibināšanas zemesgrāmatā uz Atbildētājai piederošajiem nekustamajiem īpašumiem tiesiskumu, kas nav pušu strīda priekšmets. Pamatojoties uz teikto, Civillietu tiesas kolēģija nepiešķir nozīmi Prasītāja iebildumiem pret pirmās instances tiesas spriedumu Civilprocesa likuma 427.panta pirmās daļas 3.punkta kontekstā un šai likuma normā paredzētu pamatu sprieduma atcelšanai nekonstatē.

Apelācijas kārtībā nav apstrīdēts pirmās instances tiesas konstatētais fakts, ka Atbildētāja no Bankas saņēma aizdevumu 2’062’746,30 *euro* apmērā un to nav atdevusi. Atbildētāja apelācijas sūdzībā nav apstrīdējusi arī pirmās instances tiesas nodibinātu faktu, ka, atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, uz Atbildētāju gulstas pienākums saņemto aizdevumu 2’062’746,30 *euro* apmērā atdot. Vadoties no Civilprocesa likuma 430.panta trešās daļas, Civillietu tiesas kolēģija minētos faktus atzīst par pierādītiem, tos nepārbaudot.

Tā kā Prasītājs likumā noteiktā kārtībā (Civilprocesa likuma 413.panta pirmā daļa, 424.pants) nav apstrīdējis pirmās instances tiesas nodibinātu faktu, ka 1.Aizdevuma līguma nosacījumi Atbildētājai nav saistoši, Civillietu tiesas kolēģijai šo faktu apšaubīt nav pamata (Civilprocesa likuma 430.panta trešā daļa). No Atbildētājas iesniegtās apelācijas sūdzības satura izriet, ka, neapstrīdot iepriekš minēto tiesas nodibinātu faktu, Atbildētāja vienlaikus nav iebildusi pret tiesas konstatēto, ka uz viņas norēķinu kontā pārskaitītai naudas summai 2’062’746,30 *euro* apmērā ir aizdevuma juridiskā daba, kas, atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, jāatdod aizdevējam- Bankai. No minētā izriet, ka, tā kā Atbildētājai nav saistošs 1.Aizdevuma līgumā paredzētais aizdevuma atdošanas termiņš, aizdevums bija jāatdod Bankas uzteikumā norādītajā termiņā (Civillikuma 1945.pants). No lietas materiāliem izriet, ka Bankas uzteikumu Atbildētāja saņēmusi 2011.gada 15.aprīlī, un tajā aizdevuma 2’062’746,30 *euro* atdošanas termiņš noteikts 15 dienas no šī uzteikuma saņemšanas (lietas 1.sējuma 68.lapa). Tā kā lietā nav konstatējamas ziņas par to, ka Atbildētāja šo Bankas uzteikumu apstrīdējusi vai Banka un Atbildētāja bija vienojušies par citu aizdevuma atdošanas termiņu, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka tas Atbildētājai saistošs un aizdevuma atdošanas beigu termiņš iestājās 2011.gada 29.aprīlī. Atbildētāja apelācijas kārtībā tiesas nodibinātu faktu par to, ka aizdevumu Atbildētāja atdevusi nav, apstrīdējusi nav, tādēļ Civillietu tiesas kolēģija pamatu šāda fakta apšaubīšanai nekonstatē.

No apelācijas sūdzības satura izriet, ka Atbildētāja iebilst pret pirmās instances tiesas secinājumu, ka Bankas celta prasība apmierināma par labu Bankas darījuma partnerim- Prasītājam, norādot, ka Prasītājs nebija pārņēmis no Bankas prasījuma tiesības pret Atbildētāju. Turpmāk norādītu apsvērumu dēļ Civillietu tiesas kolēģija minēto Atbildētājas iebildumu atzīst par nepamatotu.

No lietas materiāliem izriet, ka prasību, kurā ietverts arī prasījums par aizdevuma 2'062'746,30 *euro* (LVL 1`449`706,35) piedziņu, pret Atbildētāju cēla Banka (lietas 1.sējuma 7.-10.lapa), kura tiesvedības laikā pieteica tiesai lūgumu par tās aizstāšanu ar prasītāja procesuālo tiesību pārņēmēju- SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" (lietas 2.sējuma 22.lapa). No šim pieteikumam klāt pievienotiem dokumentiem izriet, ka 2013.gada 7.novembrī Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padome nolēma atļaut likvidējamai Bankai nodot tās uzņēmumu SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" īpašumā (lietas 2.sējuma 26.lapa), un, pamatojoties uz šo lēmumu, Banka ir nodevusi SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" prasījuma tiesības, kas izriet no izbeigtajiem līgumiem ar Bankas klientiem, tai skaitā pret Atbildētāju (lietas 2.sējuma 24.-25.lapa). 2014.gada 2.jūlijā pirmās instances tiesa, izvērtējusi sākotnēja prasītāja- Bankas, pieteikumu par tās aizstāšanu ar procesuālo tiesību pārņēmēju- SIA "Baltics Credit Solutions Latvia", Civilprocesa likuma 77.pantā noteiktajā kārtībā aizstājot prasītāju ar tā procesuālo tiesību pārņēmēju, nolēma prasītāja statusu lietā piešķirt SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" (lietas 2.sējuma 83.lapa). Ņemot vērā norādīto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti- atbilstoši Civilprocesa likuma 77.panta pirmajai un otrajai daļai, tiesvedības laikā prasītāja procesuālo statusu piešķīrusi SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" un tādējādi konstatētā Atbildētājas parāda Bankai piedziņu pamatoti noteikusi par labu Bankas procesuālo tiesību pārņēmējam- SIA "Baltics Credit Solutions Latvia".

Atbildētājas iebildumus par to, ka pirmās instances tiesa nepamatoti piešķīrusi ticamību dokumentiem (2014.gada 3.februāra pilnvara (lietas 2.sējuma 27.lapa), 2014.gada 14.marta apliecinājums (lietas 2.sējuma 24.lapa)), kuru kopijas apliecinājusi persona, kas tam nebija pilnvarota, Civillietu tiesas kolēģija atzīst par nepamatotiem, jo: pirmkārt, atbilstoši Civilprocesa likuma 111.panta trešajai daļai, oriģināldokumenti vai noteiktā kārtībā apliecināti rakstveida pierādījumi iesniedzami vien tad, ja likumos vai Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos paredzēts, ka konkrētos faktus var pierādīt tikai ar oriģināldokumentiem vai noteiktā kārtībā apliecinātiem norakstiem, un likums neparedz Atbildētājas minētos dokumentus katrā ziņā apliecināt tiesā ar attiecīgu oriģināldokumentu vai noteiktā kārtībā apliecinātu atvasinājumu; otrkārt, Atbildētājas minētie dokumentu atvasinājumi attiecas uz Prasītāju, kurš pret to atbilstību oriģināliem nav iebildis; treškārt, tā kā minētie dokumenti tiesai iesniegti Prasītāja pārstāvības tiesību (2014.gada 3.februāra pilnvaras kopija (lietas 2.sējuma 27.lapa)) un Bankas prasījuma tiesību pārejas Prasītājam apliecināšanai (2014.gada 14.marta apliecinājuma kopija (lietas 2.sējuma 24.lapa)), tos iesniegusi Banka (lietas 2.sējuma 22.lapa), Civillietu tiesas kolēģijai nav pamata atzinumam, ka tie paši par sevi jebkādā veidā var radīt tādu Atbildētājas ar likumu aizsargāto interešu vai civilo tiesību aizskārumu, kas būtu pakļauti tiesas aizsardzībai izskatāmā pušu strīda kontekstā.

Vadoties no iepriekš norādītā kopumā, Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka Bankas izsniegtais aizdevums Atbildētājai 2'062'746,30 *euro* apmērā ir piedzenams Prasītāja labā.

Ņemot vērā piedzenamā parāda apmēru, Civilprocesa likuma 204.[1]pantā noteikto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka sprieduma labprātīgai izpildei šai daļā Atbildētājai nosakāms maksimālais likumā paredzētais termiņš- 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, uz tiesu gulstas pienākums norādīt uz prasītāja tiesībām par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru. Tas nozīmē, ka prasītāja tiesības uz procentu saņemšanu nosakāmas arī pēc tiesas pašiniciatīvas, tomēr tas neatsvabina tiesu no Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā paredzēta pienākuma savus argumentus attiecībā uz minētajām prasītāja tiesībām motivēt. No pārsūdzētā sprieduma satura izriet, ka Prasītāja tiesības uz likumiskiem procentiem no piedzītā galvenā parāda tiesa noteikusi, sākot no 2011.gada 4.oktobra, tomēr tiesas motīvi šādam atzinumam pārsūdzētajā spriedumā lasāmi nav. Turklāt, Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā šāds pirmās instances tiesas atzinums ir pretrunā esošs Atbildētājai noteiktajam termiņam tiesas konstatētā parāda labprātīgai atlīdzināšanai.

Civillikuma 1759.panta 1.punkts paredz, ka uz likuma pamata maksājami nokavējuma procenti par katru parāda samaksas kavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs. Civillikuma 1754.pants paredz, ka procentiem vienmēr nepieciešams galvenais parāds. Atbildētājas bezprocentīga galvenā parāda apmērs Prasītājam tiek nodibināts un piedzīts ar tiesas spriedumu. Civilprocesa likuma 204.[1]pants paredz, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, kas skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Tas nozīmē, ka konkrētajā gadījumā Atbildētājai katrā ziņā ir tiesības labprātīgā kārtā atlīdzināt Prasītājam konstatēto galveno parādu tiesas noteiktajā termiņā pēc sprieduma spēkā stāšanās. Tas, savukārt, izslēdz Atbildētājas nokavējumu pirms sprieduma, ar kuru nodibināts parāda apmērs, spēkā stāšanās un tiesas noteikta termiņa notecēšanas.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu gadījumā, ja aprēķināmi likumiskie procenti, tie ir 6 % no simta gadā.

Vadoties no iepriekš norādītā, ņemot vērā, ka Atbildētājai termiņš labprātīgai tiesas piedzītā parāda samaksai noteikts 10 dienas no šī sprieduma spēkā stāšanās, Civillietu tiesas kolēģija secina, ka Prasītāja tiesības uz likumiskajiem 6 % gadā no piedzītā parāda nosakāmas, sākot ar vienpadsmito dienu pēc šī sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei.

Ceļot prasību, Prasītājs samaksāja valsts nodevu par prasību LVL 3'128,12 jeb 4'450,91 *euro*, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 3,30 jeb 4,70 *euro* (lietas 1.sējuma 5.-6.lapa). Ņemot vērā, ka prasība, kuras summa ir 2'527'360,93 *euro*, apmierināta daļēji- 2'062'746,30 *euro* apmērā, ievērojot Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta g) apakšpunktu un 41.pantā noteikto proporcionalitātes principu, no Atbildētājas par labu Prasītājam piedzenama samaksātā valsts nodeva 3'632,39 *euro* apmērā (2'062'746,30 *euro* / 2'527'360,93 *euro* = 0,8161; 0,8161 x 100 % = 81,61 %; 4'450,91 *euro* x 81,61 % = 3'632,39 *euro*).

Bez tam, atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta nosacījumiem, valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie nesamaksātie izdevumi. No lietā esošām uzziņas lapām un izziņām par ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem, secināms, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi pirmās instances tiesā ir 23,25 *euro* un apelācijas instances tiesā ir 10,55 *euro* (lietas 2.sējuma 1.b, 172.lapa), kas kopā veido 33,80 *euro*. Ievērojot proporcionalitātes principu, Prasītājam valsts labā būtu jāmaksā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,52 *euro* (33,80 *euro* x 18,39 % = 6,22 *euro*; 6,22 *euro* - 4,70 *euro* (jeb LVL 3,30, ko Prasītājs samaksājis iepriekš, lietas 1.sējuma 6.lapa) = 1,52 *euro*) apmērā, savukārt no Atbildētājas par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 27,58 *euro* (33,80 *euro* x 81,61 % = 27,58 *euro*).

Termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu tiek noteikts atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantā noteiktajam. Šajā termiņā valsts labā piedzenamo tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas apgabaltiesā.

Rezolutīvā daļa.

SIA "Baltics Credit Solutions Latvia" prasījumu par galvenā parāda 2'062'746,30 *euro* apmērā piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Baltics Credit Solutions Latvia", reģistrācijas Nr.40103700274, galveno

parādu 2’062’746,30 *euro* un tiesas izdevumus 3’632,39 *euro*, bet kopā 2’066’378,69 *euro* (divi miljoni sešdesmit seši tūkstoši trīs simti septiņdesmit astoņus *euro* un 69 centus).

Noteikt SIA “Baltics Credit Solutions Latvia”, reģistrācijas Nr.40103700274, tiesības no vienpadsmitās dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no nesamaksātā galvenā parāda 2’062’746,30 *euro* (divi miljoni sešdesmit divi tūkstoši septiņi simti četrdesmit sešiem *euro* un 30 centiem).

Piedzīt no SIA “Baltics Credit Solutions Latvia”, reģistrācijas Nr.40103700274, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,52 *euro* (vienu *euro* un 52 centus).

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 27,58 *euro* (divdesmit septiņus *euro* un 58 centus).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu noteikt termiņu- 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, norādītajā termiņā maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas apgabaltiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākajā tiesā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2017.gada 24.februārī.

Tiesneses Ž.Žimante

M.Bebriša

Dz.Zvaigznekalna-Žagare